

7-9. luokat

DIGITAALINEN OSAAMINEN

Uudet lukutaidot -sisältöjako

- tukimateriaalia ja tarkemmat kuvaukset: eperusteet.fi/digiosaaminen

KÄYTÄNNÖN TAIDOT JA OMA TUOTTAMINEN

- Käytetään monipuolisesti digitaalisia ympäristöjä osana opiskelua ja eri oppiaineille ominaisilla tavoilla.
- Osataan käyttää sujuvasti näppäimistöä ja yleisimpiä pikakomentoja.
- Osataan suunnitella looginen kansio- ja tiedostorakenne ja käyttää sitä.
- Tuotetaan tekstejä, kuvia ja taulukoita tarkoituksenmukaisesti.
- Käytetään kuvan- ja videonkäsittelyohjelmia eri oppiaineisiin soveltuvilla tavoilla.
- Osataan tehdä diagrammi tilastollisesta datasta taulukkolaskentaohjelmalla ja käyttää soluviittauksia, laskulausekkeita ja yleisimpiä funktioita.
- Osallistutaan yhteiseen kirjoittamis- tai muuhun sisällön tuottamisen prosessiin digitaalisessa ympäristössä.

VASTUULLISUUS JA TURVALLINEN TOIMINTA

- Osataan huolehtia omasta henkilökohtaisesta laitteesta ja sen tietoturvasta.
- Noudatetaan tekijänoikeuksia ja tiedostetaan lain rikkomisen seuraukset.
- Sovelletaan CC (Creative Commons) - lisenssijärjestelmää tarkoituksenmukaisesti.
- Ymmärretään teknologiaan liittyviä mahdollisuuksia ja riskejä globaalissa maailmassa.
- Huomioidaan ergonomian osa-alueet omassa työskentelyssä.
- Tunnistetaan väsyminen ja osataan tauottaa omaa työskentelyä.

TIEDONHALLINTA SEKÄ TUTKIVA JA LUOVA TYÖSKENTELY

- Osataan hankkia, käsitellä ja esittää tutkimukseen perustuvaa tietoa sekä arvioida tiedon luotettavuutta.
- Hyödynnetään erilaisia lähteitä tiedon tuottamisessa.
- Osataan jäsentellä, käsitellä ja tulkita tietoaineistoja digitaalisesti.
- Osataan käyttää ja tulkita simulaatioita.
- Osataan valita tarkoituksenmukaisia tiedon esittämisen tapoja ja välineitä, esim. käsitekartta tai muu grafiikka.
- Käytetään teknologiaa monipuolisesti tutkimisen välineenä.
- Tutustutaan tekoälyn käyttöön liittyviin mahdollisuuksiin yhteiskunnassa.
- Osataan vertailla erilaisia digitaalisia välineitä ja valita omaa yksilöllistä ilmaisuaan parhaiten tukevan vaihtoehdon.

VUOROVAIKUTUS

- Tehdään yhteistyötä toisten kanssa verkkovälitteisissä vuorovaikutustilanteissa ja vaikutetaan myönteisen viestintäilmapiirin muodostumiseen mediaympäristöissä.
- Ymmärretään dialogisuuden merkitys viestimisessä.
- Osataan viestiä erilaisissa mediaympäristöissä tilanteen mukaisesti.

7-9. luokat

OHJELMOINTIOSAAMINEN

Uudet lukutaidot -sisältöjako

- tutkimateriaalia ja tarkemmat kuvaukset: eperusteet.fi/digiosaaminen

OHJELMOINNILLINEN AJATTELU

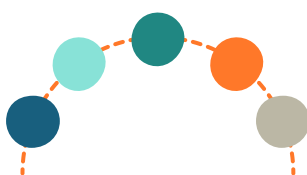
- Ymmärretään algoritmin merkitys ja osataan suunnitella ohjelma, jossa hyödynnetään tarkoituksenmukaisesti ohjelmoinnin perusrakenteita, kuten peräkkäisiä, toistuvia ja ehdollisia toimintoja sekä muuttujia.
- Osataan ohjelmoida ohjelmia eri ympäristöissä sekä tunnetaan perusasiat yhdestä tekstipohjaisesta ohjelmointikielestä (esim. Racket, Python, Java, Scratch) ja osataan tulkita sillä tehtyä ohjelmakoodia.
- Tunnetaan eri oppiaineisiin liittyviä teknologioita sovelluksia ja osataan selittää niiden toimintaperiaatteita.

TUTKIVA TYÖSKENTELY JA TUOTTAMINEN

- Suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä muiden kanssa prosessina ratkaisun, jossa käytetään jotakin kehitysalustaa (esim. Lego, Vex, Arduino) sekä hyödynnetään erilaisia antureita, robotiikkaa ja automatisaatiota.

OHJELMOIDUT YMPÄRISTÖT JA NIISSÄ TOIMIMINEN

- Hyödynnetään algoritmista ajattelua eri oppiaineisiin ja projekteihin liittyvään tutkimiseen, tiedon tuottamiseen, esittämiseen ja ongelmanratkaisuun.

Uudet lukutaidot -sisältöjako

- tukimateriaalia ja tarkemmat kuvaukset: eperusteet.fi/digiosaaminen

MEDIAN TULKINTA JA ARVIOINTI

- Tunnetaan erityyppisiä mediasisältöjä ja osataan kuvata niille ominaisia rakenteita.
- Ymmärretään ajankohtaisten mediakulttuurin ilmiöiden vaikutuksia yhteiskunnassa.
- Osataan etsiä kriittisesti tietoa monenlaisista mediasisällöistä (esim. sosiaalinen media).
- Tutustutaan erilaisiin mediasisältöihin (esim. blogi, podcast tai e-urheilu).
- Tarkastellaan ja osataan arvioida eettisyyden toteutumista mediassa (esim. sananvapaus ja ihmisoikeudet).
- Tiedostetaan kriittisen arvioinnin tarve ja ymmärretään, että välittyvä tieto voi olla ristiriitaista ja että asioihin voi olla monenlaisia näkökulmia. Opitaan tiedostamaan omia mediankäyttötapoja.

MEDIAN TUOTTAMINEN

- Laajennetaan osaamista erilaisten luovien sisältöjen tekemisessä.
- Tehdään ohjatusti jonkin itselle uusi mediasisältö.
- Osataan valita vaikuttamiseen erilaisia ilmaisun keinoja ja mediaesitysten muotoja kohderyhmä ja julkaisualusta huomioiden.
- Osataan tehdä tietoa välittävä mediasisältö (reportaasi, tiedote, dokumentti, artikkeli tai sosiaalisen median julkaisu) käyttäen tarkoituksenmukaista rakennetta, tyyliä ja ilmaisutapaa.
- Osataan havainnollistaa tietoa esimerkiksi graafisesti tai animaation avulla.
- Osataan koostaa tietoa eri medialähteistä ja tehdä tarvittavat lähdemerkinnät.

TOIMINTA MEDIAYMPÄRISTÖISSÄ

- Tiedostetaan oman digijäljen muodostuminen ja osataan kuvata sitä.
- Osataan suojata yksityisyyttään ja henkilökohtaisia tietoja.
- Tunnistetaan turvallisuuteen liittyviä uhkia digitaalisessa mediassa ja tiedetään, kuinka näissä tilanteissa tulee toimia.
- Tiedetään, että mediaympäristöissä tapahtuva lainvastainen toiminta täyttää rikosten merkkejä ja että niillä seuraukset.
- Tunnetaan tekijänoikeudet ja osataan noudattaa niitä median käyttäjänä ja tuottajana. Osataan tehdä lähdemerkinnät.
- Osataan tehdä hyvinvointia tukevia valintoja omassa median käytössä.
- Ymmärretään dialogisuuden eli kuuntelemisen ja keskustelemisen merkityksen.
- Tunnistetaan ei-rakentavia viestintäilmiöitä sosiaalisessa mediassa ja tiedetään, miten toimitaan näihin ilmiöihin törmätessä.